

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Áschohnyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő:

Dr. KÜRCZ JAKAB.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor.
Egyes szám ára 14 fill.

Az esztendő számadása.

Egymásután peregnek az idő végtelenébe az évek. Haldoklik az egyik, születik a másik, s legyen egyén vagy nemzet, csak akkor és úgy boldogul, ha az órákat, napokat, melyekből az év felépül, okos előrelátással munkára felhasználja. Ez az év is elérkezett a kimuláshoz. Még néhány óra, s átlépünk egy új esztendőbe, olyanba, mely még kevesebb jót, de sokkal több rosszat ígér, mint az elődjei. Számoljunk le hát emezzel, lássuk csak, miért is csalta meg reményeinket, s akkor aztán nézzünk farkasszemet a jövő küzdelmeivel. A kár tanulságait legalább fordítsuk hasznunkra; nyomoruságos helyzetünkben még ez is valami.

Ez az esztendő semmi, de semmi jót nem hozott nekünk. A gazdasági züllés tovább folyt minden vonalon. Kereskedőink hihetetlen küzdelmet folytattak, nem gazdagodásért, mert arról még álmadozni sem mernek, hanem a megélhetésért, csak azért, hogy a fejük fölött mind magasra csapó hullámok közt valahogyan fennmaradjanak, el ne merüljenek. Gyárparunk nem, sőt vissza fejlődött. Az agilis Hegedüs helyét Láng Lajos foglalta el, ki közönyösen nézi gyárparunk nyomoruságos vergődését, nem siet segítségére a végnapjait élő kisiparnak, de beszünteti a szakiskolákat is, mint tette a pozsonyi szőnyegszövő iskolával. A földmivelés tovább küzd a legyőzhetetlen nehéz viszonyokkal. Az elviselhetetlen terhek mind jobban szaporodnak, az ingatlanok annyira meg vannak terhelve, hogy a közép földbirtokos és a nép már csak bérlője a tulajdon vagyonának. Mindenütt veszedelem és sehol, sehonnán segítség.

Az állam, ez a moloch, a ka-

tonaság számára harácsolja össze a milliokat, nem jut kulturális és közgazdasági czélokra. Ha követelik, azt felelik nekünk, nincs, mind elvitték a katonák. És az örültség tovább tart, a bécsi Burgban kéri a katonai létszám felemelését, az újabb milliokat, az újabb ágyukat s a Ferencz József föld jégtömegének megvédésére a hadihajókat, a megszámlálhatlan milliokat. A nemzet nem bírja a terheket, de a király ezt nem tudja, vagy nem hiszi. Ő is kikéri a maga gyenge egy millióját, mert kilencz millió kevés egy magános embernek. Fizess magyar, csak legyen miből. Attól soha se tarts, hogy Bécsbe végre is megelégtel a rád rakott terheket, s a semmi hasznot nem hajtó hadseregért az áldozatokat. A tevé is fiatal korában a tehernek fokozatos ráakásával edzik leendő hivatásához.

A jó magyar társadalom ez évben is teljes lelkesedéssel sietett az ezer féle társadalmi és nemzeti baj segélyére. Kongressusozott, ankettozott, hol a kivándorlás, hol a züllő székelység, hol az általános elszegényedés érdekében. Csupa gyűjtés, csupa segély-actió az egész Magyarország. Az ijesztő módon megnövekedett szegénység a mostani hideg télen ugyancsak kegyetlenül döngette a könyörületesség ajtaját. És ez a mi magyar társadalmunk az ő jó szívével nem hagyta el a szerencsétleneket. Segített országszerte a szűkölködőkön. Ám ez a segély csak pillanatnyi orvossága volt a bajnak. A jövő év telén és a következőkben, bátran el lehetünk készülve hasonló szegénységre. Igen, mert hazánkban az ember szaporodik, de a szaporodó ember tömegnek munkát adni nem tudunk. Nem tudunk azért, mert a nemzeti szükséglet által igényelt termelést,

nem tudjuk lefoglalni a magyar munkaerő számára. Kültöldről, nagyrészt Ausztriából fedezzük ipari szükségleteinket. A külföldi aztán az iparcikkéért kiadott magyar pénzen megveszi a magyar búzát, baromfit, vágómarhát, tojást, s bőségben uszik akkor is, ha hazájának földje őt a tulnépesség, avagy mostoha termésheti viszonyok miatt, nem tudja is eltartani. Ez az oka a külföldi nagyiparos országok bőségének s a mi, évről-évre megújuló inségünknek.

Mikor jut el már Magyarország odáig, hogy átlássa, miszerint az országok népét nem a föld terményei, a de tudással párosult munka tartják el? Eszméljünk már egyszer arról is, hogy az élelmi czikkek nem maradnak ott, a hol őket termelték. Nem, még akkor sem, ha az illető ország lakóinak a saját megélhetése végett szükségé is volna azokra. Nekünk el kell adnunk a gabnánkat, tekintet nélkül az ország lakosságának szükségleteire, mert máskülönb ipari és fényűzési szükségleteinket fedezni sehogy sem tudjuk.

Munkát kellene tehát adni a szegény embernek és nem az önértétét megőő alamizsnát. — Mindaddig azonban, míg a közös vámterület átka alatt nyögünk, míg el nem szánjuk magunkat arra, hogy szembe szállunk az uralkodó akaratával és alkotmányos küzdelmet kezdünk gazdasági függetlenségünkért, az általános szegénységet, a gazdasági depressziót eltüntetni nem tudjuk. A nyomor azonban kezd országos lenni s ettől remélünk sokat. Lehetetlen, hogy mikor az emberek nagy tömege ismeri a nyomor kuforrását, de felismerte már a gyógyító eszközöket is, megadással tűrje azt a lassu sorvadást, mely most nem csak az egyesek, de az egész ország közgazdasági életét emészti.

Ha az egész nemzet a kormányval egyetemben látja, ismeri a bajok kuforrását, vajjon miért nem segít ezen? Egyszerű azért, mert a kormány csak a nemzet filléreinek, de nem a nemzet akaratának az ura. Ellekezöleg. *A mai parlamenti rendszer úgy van kieszelve, hogy kormány legyen a nemzeti akaratlenyüggője.* Nincs eset rá, hogy akármilyen hazafiatlan kormány többséget ne tudjon magának teremteni a mai választási cenzussal és törvények mellett. Míg mostani választási törvény fennáll, addig Bécs parancsol, s vakon kell, hogy engedelmeskedjünk. *A király, mint tudjuk, nagy ellensége a választási jogkiterjesztésének.* Ezért nem kerül ez a fontos reform tárgyalá alá. Nem is lesz belőle semmi, míg az ellenzék egyesült erejével a kormányt a választói jog kiterjesztésére s a községenként szavazásra rá nem kényszeríti.

És itt ne csináljon semmiféle skrupulust magának a függetlenségi párt, hanem szövetkezzék a módosított Ugron-párttal, sőt a néppárttal is, a választási reform kiterjesztésére. Gondolja meg, hogy igazza volt Zapoljai Jánosnak, „Ha az istenek nem segítenek, az emberek ördögöket is segítségül lehet hívni”.

A katonai létszám és a czivilista lista emelése nemsokára a törvényhozás elé kerülnek. A kormány szorult helyzetbe jut, demer az ellenzék helyzete annál előnyösebb lesz. Megakadályozni a mai parlamenti viszonyok között ezt az újabb teheremelési válságot alig-alig lehet. De önmaga ellen a nemzet ellen hibáznék az ellenzék, ha ki nem használná ezt az alkalmas időt concessiók kivívására.

A katonai létszám és czivilista emelését használja fel az ellenzék a választói jog reformjainak kiterjesztésére. Lépjen a mi

NAGY ALKALMI VÁSÁRT!!

rendezek november hó 25-től december hó végéig

nyői divatruházamban, mint szőnyeg-raktáramban, az összes árukat ezen idő alatt

erősen leszállított árak mellett árusítom.

Legjobb minőségű tennisszál 80 fillér.

ROSENBERG GYULA

nyői divat-, vászon- és kelengye-áruháza a színház-épületben szőnyegáruháza Máhr Pál utca szomban.

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

Artunk haladéktalanul coalicióba többi ellenzékkel. Ne elégedj meg a nagy bűvészmeister, Széllnek olyan kijelentéseivel, hogy a kérdésnek nem elmsége és azt tanulmányozni gja. Évről évre igéri ezt nekünk nemcsak ő, de minden más kormány és a kérdés megoldása alad is a Grecas kalendás utján. Legyen elég már az ígérethől. **Ényszerítse az ellenzék kötelező éretre Széll Kálmánt, hogy a választási reformot még ez év folyamán beterjeszti a képviselőháznak.**

Választási reform nélkül a nemzet akarata soha sem jut jobbra erőhöz. **Erő nélkül nem üzdhetjük ki a vámterületet. Álló vámterület nélkül gazdaságilag elpusztulunk.** Ez az elult esztendő tanulsága, s tessék ezt megszívlelni valamennyi ellenzéki pártnak, legfőképpen pedig Kossuth pártnak.

Magyarázatot kérünk! A városi és megyei nyugdíjintézet egyidős, mert mindkettőt 1889-ben létesítették, s mégis míg a városnál mostanig alig fordult elő nyugdíjazás, addig a megyénél ugyanezen idő alatt legalább 20 egyént helyeztek föl megérdemelt nyugalomba. A nagy iránytalanságot nem értjük, magyarázatot kérünk!

A nyugdíjazottak közt vannak magasrangú tisztviselők: alispán, ügyvezető, főügyész, főszolgabíró, városi elnök stb. stb., a kik kegyelés kivétellel, noha több év óta nyugdíjaztatnak, — a nagyközönség véleménye szerint — ma is igen jó erőnek, egészségnek és teljes szellemi frissességnek örvendenek. A nyugdíjintézet anyagi ereje igénybe

is van véve annyira, hogy egy újabb nyugdíjazás esetén, újabb fedezetről kell gondoskodni. Pedig most van folyamatban egy magasrangú tisztviselő nyugdíjazási ügye; most veszi át az állam a számvetőséget, s még nem lehet tudni, hogy hányat nem vesz át a tisztviselői korból, s hányat lesz kénytelen a vármegye nyugdíjazni; e közben vagy egy tisztviselő munkaképtelenség miatt is kerülhet nyugdíjba.

A dolgok ilyen állása közt nem tudjuk, hogy mikor kell újabb pótdóért a zsebünkbe nyulni, pedig igen szeretnők tudni.

Magyarázatot kérünk!

—r.

Ujévi ajándék a tisztviselőknek.

Nem tehetünk róla, egy kis gonosz kárörömet érzünk, mikor a kormány szekerét választások alkalmával oly hűségesen toló hivatalnoksereg érdekeinek a kormány által való csufos kijátszását látjuk. Mert a fizetésrendezést egyre késik, pedig mennyire megszolgáltak választáskor a Balogh Berczik érte. Akkor, természetesen, mindent ígért a kormány, hogy is ne ígért volna, hisz sztrájkjal fegyegette a parancsra szavazó hadsereg, most azonban halogatják, egyre halogatják a rendezést. Előbb a király fizetését kell emelni egy millióval, nehogy kilenc millió forint és óriási vagyona mellett valahogy a háztartását kelljen korlátoznia. Aztán jön a katonaság létszámemelése s csak aztán a tisztviselők. Ha ugyan mást nem gondol addig megint a kormány.

Széll Kálmán, a világ legnagyobb porhintője, nagy garral vetette az ellenzék szemére az indemnitási vita alkalmával, hogy a hosszúra nyújtott vita miatt késik a tisztviselők fizetésrendezésének a megszavazása. Nos, a vita véget ért idejekorán s a törvényjavaslat, melyet egy nap alatt a parlament letárgyalhatott volna, nem lett beterjesztve. Mert hát nézeteltérések merültek fel az ischli hős és Darányi ur között. E miatt késik a beterjesztés, legalább így hiszik a naivabbak. Pedig dehogy! Jó lesz ez megint tromfnak a nemsokára tárgyalás alá kerülő katonai javaslatok alkalmával. Széll ur hihetőleg ismételve szemére veti az ellenzéknek, hogy miattuk nem tudja benyújtani a törvényt. Így játszik a szavakkal és helyzetekkel a nagy formulázó. Csak csigavér tisztelt tisztviselő urak. A fizetés rendezés meglesz minél előbb minden bizonynyal — talán. Addig nyugalom, hisz kifutja ha nem a pénzből is, de az — időből.

Ám ha a fizetésrendezés késik is, de kedveskedik az ujévre Láng Lajos egyéb ajándékkal. Ugyanis a kereskedelmi miniszteriumból kiszivárgott hírek szerint, jövőre megvonják az állami tisztviselőktől a féláru menetjegyek kedvezményét és e helyett az osztálykedvezményeket lépteti életbe.

E tervzet szerint az állami tisztviselők az I. osztályon II. osztályu, a II. osztályon pedig III. osztályu jeggyel utazhatnak jövőre. Ez lesz fizetésemelés helyett a tisztviselők ujévi ajándéka. Csak gyenge 50

százalékkal utazhatnak jövőre drágábban, mint utaztak eddig.

Igy jár el az okos kormány, a mit az egyik kézzel még nem is adott, azt visszaveszi a másikkal. Szóval, a nesze semmi, fogd meg jól elvét alkalmazza. Azaz mégsem, mert a katonaságnak és a nagyhatalom mániája miatt teljesen megbolondult becsi köröknek mindent megad, még a mit nem is kérnek. Emelik a zónát, emelik az adót ezerféleképen. S hová megy a tenger sok millió? Egyszerűen megeszi a dinasztia biztonságáért fenntartott katonaság. Megeszi ez minél előbb az egész országot, ha így haladunk.

Láng Lajos ur rendkívül nagy-lelkű volt, mikor az osztráknak kellett a felemelt kvótát megszavazni. Ugy látszik azonban, honfitársaival szemben nagyon s szűkszívű. A mit odaigért jogtalanul az osztráknak, azt úgy látszik, éppen olyan jogtalanul honfitársai zsebéből akarja most helyreütni.

Különben nem oda Buda excellenciás urak. Ne huzzák és nyuzzák ezerféleképen a szegény embert. *Tessenek lemondani a potyajegyekről, a külön szalonkocsiról, mert csak ezért kell emelni a legszegényebb osztály vasuti személyszállítását.* Baross alatt az állami vasutak műhelye a vasminiszternek egy külön szalonkocsit készített természetesen az államéból. Ebben a külön kocsiiban utazik azóta rajta elkezdve valamennyi közlekedési miniszterünk s maga Láng Lajos ur is. Dániel Ernő pláne megtette azt, hogy ebben a szalon-

TÁRCSA.

Anyai szeretet.

(Történt a háromi tónál)

A nyári nap hint forró sugarat,
Aranyzöld színre festvén a tavat.
A part magas, fanótte, meredek.
Majd vízbefült ottan egy kis gyerek,
Egy úri kis gyerek.

A szép fűcska kétóves vala.
Ott sétált vélo parton az anya.
A parti ösvény szűk, egynek való,
Sziklás talaj; könnyen megcsusszanó
A láb, megcsusszanó.

Vidáman hajszol a fiu lépét.
De a cserjék előle oloppók.
Utána fut, de lába megbotol.
Egy pillanat . . . talán már fuldokol . . .
A mélyben haldokol! . . .

Kétség fogá el a rémült anyát.
Utána dobja hirtelen magát.
S kit a sors töle már-már elragad,
Szerencsésen a fák közt fonnakad,
Csodásan fonnakad!

Kis gyermekét gyorsan karjába kapja.
A rémület tovább . . . tovább ragadja.
A mint a meredek parton felér,
Tovább siet annak szűk ösvényén,
A part szűk ösvényén.

A széles országúton megy tovább.
Majd a nyílt síkra ér ki már odább.
De ő nem áll meg, azt sem tudja, miért?
Kétségben a megmentett gyermekért,
Az eszméletlenért!

Eléri a várost, ott is siet.
Már arca sápad, már alig piheg.
Elér a házba, édes otthonába.
Odáig már alighogy bírta lába,
Kifáradt, gyenge lába.

Karján nem eszmél a szép, kis gyerek.
Fehéren, öntudatlan szenderog.
Merev szemekkel néz az anyja rá.
Sikoltását még mintha hallaná!
Úgy néz jó anyja rá!

S míg a szeméből tiszta könny omol,
Arczán ijesztő nyugalom honol.
Majd felsikolt: én édes gyermekem!
Már elmerült, mentsétek meg nekem!
Mentsétek gyermekem!

Aztán naponkint, hogyha rátekin,
Ijlesztő arczczal felsikolt megint.
Kinyújtja karját: édes gyermekem!
Mentsétek a mély vízből meg nekem!
Mentsétek gyermekem!

Keveházy Kadosa.

A házaló.

Irta: Csehov Antal.

Mecsnikov Iván szegény házaló volt, aki faluról-falura járt, hogy tudadhasson a portékáján. Egyszer sötét erdőn ment keresztül s itt két csavargót látott, akik megrohanak egy urat, hogy kirabolják. — A nélkül, — hogy sokat gondolkozott volna, Iván rárohant a rablókra a fűtykösével s a gazemberek

elszaladtak. A házaló csak most vette észre, hogy annak az embernek a mellén, akit megmentett, nagy érdemrend függ.

Ugy tett, mint ahogy cselekednie illet ilyen nagy ural szemben. Levette prémes süvegét, háromszor meghajolt s görnyedt derékkal maradt állva.

— Talán szolgálhatok valamivel kegyelmességednek, — motyogta alázatosan.

— Mit beszélsz szolgálatról? Hogyan beszélsz barátom? Az életemet mentetted meg s még szolgálatról beszélsz? Nem úgy van; lépj közelebb megjutalmazlak.

— Kegyelmes uram — felelt Iván — nem akarok terhére lenni. Tudom, hogy nagyon apró ember vagyok, nem szabad alkalmatlankodnom egy ilyen nagy urnak. Ha megengedi a kegyelmes uram, megyek tovább.

— Hogy hívnak? kérdezte a nagy ur.

— Mecsnikov Iván a nevem, kegyelmes ur.

— Nos, Iván tudd meg hát, hogy én vagyok a czárnak a jobbkeze.

A szegény házaló megint meghajolt háromszor.

— Ha a czár parancsol valamit,

az megtörténik, s ha én óhajtok valamit, a czár teljesíti óhajtasomat. Hát há van valami kívánságod, mond ki. Ha csak hatalmában áll a czárnak, hogy teljesítse, teljesíteni fogja.

— Köszönöm, kegyelmes ur, — mondta a házaló. — Nem tudok kívánni magamnak . . . nem jut eszembe semmi.

— Nem is lehet kívánni, hogy most tüstént eszedbe jusson valami, — szólt a nagy ur. — Mondok valamit. Jöjj velem a kestélyba, ott pompa és öröm közt fogsz élni s meglesz mindened, ami szemednek-szádnak tetszik, amíg eszedbe jut, hogy mit kívánj magadnak.

A házaló folytonos hajlongás közt mentegetődzött hogy neki még ide, meg oda kell mennie. Ha a miniszter ur megengedné — mert a megmentett ember miniszter volt, — akkor majd, ha elvégezte a dolgát, lesz bátor alázatosan beszólni hozzá.

A nagy ur mosolygott és beleegyezett a dologba.

Megmagyarázta, hol fekszik a kastélya s Mecsnikov Iván erre ment a maga útján. Utközben azonban egyszerre harag támadt a szívében saját maga ellen.

kocsiban Osztenébe utazott s a kocsi a pályatesten hevert, a semmittevésben kifáradott volt miniszter egész furdőzése alatt. *Mikor aztán hazatért, a magyar államnak 20 ezer forintot kellett fizetni a Dániel osztendei vasuti költségeiért.* Így szórják, hogy rosszabbat ne is mondják, a szegény adófizetők pénzét a lelkiismerettel teljesen leszámolt emberek. Ezért kapnak báróságot a Dániel s ezért kell aztán a zónát, meg a tisztviselők vasuti díját emelni.

És ez csak természetes a magyar politikusok osztendei gazdálkodása mellett. Máshol az ilyen embereket törvény elé állítanák. Nálunk? Báróvá emelik.

Újév reggelén.

Terge Páltól.

A karácsony és Szilveszter estéket egy kedves rokon családnál szoktam tölteni. E mostani Szilveszter estét is ebben a valóban kedves bohém-társaságban volt szerencsém élvezni. Vacsoránál — persze a bor hatása alatt — a társaságnak amgy is jól hangolt tagjai között a toasztok egymást érték. A többek között Laczi barátunk így elmélkedett: Szomorú halotti gyülekezet! Egy öreg barátunknak a koporsója — a nyitott sirjánál állunk most. Illő, hogy tőle bucsut vegyünk, mert már csak néhány perc és örökre lehunnya szemeit, a haldokló 902. év, stb. stb. . . Majd később szóba jött a tőkepenzes bácsik Szilveszter estéje. Hogyan számítgatja bevételeit kiadásait? Hány % -al dolgozott, mennyi is volt ez évben a méltó haszon? stb. stb. Később a kártya és humoros alkalmi történet-

Nem lábbal tiporta-e éppen most a szerencsését?

Mulatságos dolog-e napról-napra a poros országutat róni s dühödött komondoroktól féltetni a lábikráját? Eszébe jutott foglalkozásának minden kellemetlensége s nyomban utra kelt a miniszter kastélya felé.

A miniszter úgy fogadta, mint régi barátját, éppen nem mutatta, hogy mennyire felette áll a szegény házalónak.

Kezet nyújtott neki, de Iván alig merte az ujjahegyét megfogni.

— Jöjj velem, atyuskám, — szólt a miniszter, — szép szobát adok neked, sokáig nálam maradhatsz.

— Bocsásson meg kegyelmességed, de nem azért jöttem, hogy itt maradjak, felelte a házaló.

— Otthon van a családom, nem akarom elhagyni.

— Derék, dicsérni való dolog tőled, Iván.

— De mivel kegyelmességed olyan leereszkedő volt hozzám, megengedett egy kívánságomat . . . amint hátamon az iszákkal mentem az országutján, eszembe jutott, hogy volna valami kívánni valóm.

kék fűszerezték az est kellemét, persze táncz és társas játékok 100 fele nemeivel vegyesen. Végre ki-ki haza ballagott, én is feleségemmel. Otthon aztán Orfeus hamar karjai közé vett és elringatott.

Hogy aztán, ily előzmények után ő hogyan szötte ily alkalmoszerűen álmomat azt ime elmondom:

Álmomban a vöröstemplom előtt állottam. Nyugatról az égbolt borult volt, — keletről azonban szépen pirkadni látszott. — A templom nyugoti oldaláról egy kopott ruhás, a gondoktól terhelt kétrét hajlott öreg anyóka mankóra támaszkodva biczegett a templom lépcsői elé, s ott leülve, a hóna alatt hozott ócska nagy könyvből olvasni készült. Feltette vastag okuláréját és lapozott a tele irt rongyos könyvében. E közben a templom keleti oldaláról egy angyali arcú igézően bájos és tüneményeszerű leányka lebegett az anyóka elé. Zöld palástot viselt arany és rózsaszínű díszítésekkel. Arcza üde és rózsás volt, de lenge kis öltözte nem volt a szezonnak megfelelő.

Ekkor az anyóka fennhangon olvasni kezdett, mintegy beszámolni látszott a bájos jövevénynek. Rekedt és akadozó hangon ezeket olvasta: „Mikor hivatalomat elfoglaltam, az emberiség jólétének előmozdítása, fokozása lebegett előttem. Colera és dögvészétől őket megóvtam, a Párkák ollójának munkáját ellenőriztem, szóval minden lehető elkövettem, hogy sorsukat jobbra fordítsam. — És ime mégis mennyi panaszszal állanak elő, hogy zúgolódnak ellenem. Te kedves gyermekem és utódom légy különb és szerencsésebb nálamnál, igyekezz kedvükben járni, mert ime látod az emberek nincsenek velünk megelégedve.

— Nos és mit kívánsz?

— Szeretnék egy kis szatócsboltot nyitni falunkban. Önálló kereskedő szeretnék lenni.

A miniszter rögtön kiadta a parancsot egyik bizalmasának, hogy vegyen meg a faluban egy kis szatócs boltot. Iván sokáig boldog volt s megelégedett az üzletével. De mikor először bement a városba, hogy a nagykereskedőnél bevásároljon, azt mondta magában:

— Milyen ostoba voltam! Ha már kívántam, kívánhattam, volna magamnak nagy boltot is, tükörüvegablakokkal, gázvilágítással.

Éppen, hogy ezt gondolta, állt meg a miniszter kocsija a bolt előtt s kiszállt belőle a nagy ur, hogy bevásároljon. Iván összeszedte a bátorságot s újra elmondta kívánságát a miniszternek. Ez nyomban megvásárolt egy nagy üzletet s oda ajándékozta az élt megmentőjének. Iván most már elérkezettnek látta az idejét, hogy megházasodjék s nem sok fáradságba került, hogy megkapja egy gazdag pénzagens leányát.

Szónja, így hívták a feleségét, meglehetősen ragyavágyó volt s

Erre ez a kedves kis angyal-arcú gyermek egész hévvel szóval. Pícsi noteszből, — melynek csinos zöld fedele és rózsaszínű lapjai voltak — a következőket olvasta:

Kedves néni! én a következőket jegyeztem elő magamnak. És itt kedveskedve ígérte, hogy ő szerződést kötött Fortuna névvel, miszerint több gondja legyen hiveire, — az emberekre. Ellenőrzöm a párkák munkáját, ollójukat eldugom. E városnak vízvezetékét, új színházat, posta és vámpalotát, új városházát ajándékozok és építek. Rendőrtisztjeinknek már ma reggelre is aranyos kardokat vittem újévi ajándékba. A város hamis czimerében levő buza-kalászt és szőlő gerezedet megsokasítom, szóval az idén minden bőven lesz. A hivatalnokok és mindenféle rendű, rangú alkalmazottak fizetését 50%-al felemelem. Villanyost építek nekik. Diósgyőr és Tapolczára.

Mindenféle foglalkozásu embernek bőven lesz dolga és pénze kormányzásom alatt, csak a sirásó fog megszökni munka nem létében.

De midőn már itt beszélt alakja és szája reszketett a hidegtől. S még ki tudja meddig folytatja, ha én oda nem rohanok és kezeit megragadva kérdezem: „Kicsoda maga aranyos kis nagysám? Jöjjön hozzánk, — meleg szoba és szives látásban is fog részesülni. Felém fordulva kedvesen mosolygott és így szólt: „Én az újév vagyok“

Ekkor feleségem felköltött.

„Ejnye. Ejnye! de kár, hogy felkeltettél, — hadd csak mit álmodtam. Mikor elmeséltem, feleségem magyarázta meg, hogy én az Ó és az újévvél álmodtam.

Tyű! Fékom adta, miért is nem kértem én is fizetés emelést? mikor mennyi sok szepet ígért.

alighogy megtudta, hogy micsoda hatalmas pártfogója van az urának, nem hagyta békén mindaddig, míg Iván nem irt a miniszternek s nem kérte, hogy adja meg a városi tanácsosi címet. A címet nyomban megkapta, s mivel Szónja tovább ösztökölte, lassanként titkos tanácsos s több rendjel birtokosa lett.

— Azt szeretném, ha valami kiváló ember lennél — mondá Szónja.

— Hogyan? . . . Kiváló ember? . . . Nem értem — hebegte Iván.

Az asszony fülébe sugta. Iván megjédt s azt mondta, hogy inkább kihagyja szurni az egyik szemét, semhogy ilyet merjen kérni. De Szónja nem hagyta békén s Iván végre is elment a miniszterhez kérni.

— Mit akar ön, Mecsnikov Iván? kérdezte a miniszter meglehetősen barátságatlanul.

— Szeretnék . . . szeretnék testőrhadnagy lenni . . . Péterváron.

Alig mondta ki, a miniszter ékteleen dühre lobbant, lekapott egy kardot a falról és . . . Iván felébredt, felvette az iszákját s ment tovább a poros országutján.

Álvás, álmok és holdkórosság.*

(II. közlemény.)

Álmok alatt az alvás közben felmerülő rendszertelen, zavaros képzeteket értjük. Ezen rendszertelen képzeteket álmokképeknek is nevezzük s azon egyénről, a kinél feltűnnek azt mondjuk, hogy álmodik.

Az alvás és álmok között tehát lényeges különbség van. A teljes alvás alatt álmok nincsenek; a mi különben ritka, különösen a mai ideges korban.

Midőn az ember álmokat lát, akkor nem alszik tökéletesen, s a test nem pihen ki magát oly tökéletesen mint teljes alvás alkalmával.

Az álmokat tulajdonképpen az agyban lévő feles mennyiségű vér okozza. Midőn például a test bágyadt, az agyidegrendszer pedig lefekvés előtt valami módon felizgattatott, megtörténik, hogy az alvás hamar bekövetkezik, azonban míg az agyidegrendszer izgatottsága bármi kis mértékben is tart, a vér mindig több az agyban, mint a mennyi a teljes alváshoz szükséges, s ezért az alvás nyugtalan álmok mellett történik. Elalvás alkalmával rendesen azon képzetek fűződnek tovább, melyek az embert ébrenlétkor legjobban felizgatták, s melyek az elmélet elalvás előtt utoljára foglalkoztatták.

Legnyugtalanabb álmok az alvás első időszakában vannak, midőn az agy izgatottsága és a test bágyadtsága között legnagyobb az ellentét, a feszültség. Az alvás második szakában midőn már a nyugodt alváshoz szükséges vérmennyiség az agyból elvezett, s a testszervezet is egy kis mértékben kipihente magát, az alvásban rendesen nincsenek kellemetlen álmok.

A legkellemetlenebb álmok közé tartozik, midőn az ember azt álmodja, hogy valahonnan leesik. Ezen álmot gyors felébredés követi, s miután ezt a vérnek az agyba való rohamos tödulása idézi elő, felébredéskor rendesen a szív erős dobogása is észrevehető.

Kellemetlen álmokat idéznek elő továbbá a testszervezetnek különböző bántalmi, a testet érő külső kellemetlen hatások. A testet akárminő bántalmak, akárminő kellemetlen külső hatások érik, miúgy az agyidegrendszert, vértelülést idéznek oda, s kellemetlen álmokat idéznek elő. Ha testünk valamelyik szerve beteg, rosszul alszik, kellemetlen álmokat idéznek elő. gyomor túlterhelése és különböző gyomorbetegségek.

A kellemetlen álmok néha egyes lappangó betegségeknek a hirtűke. Így kisebb fokú hűlés gyakran csak bizonyos kellemetlen álmok alakjában jelentkezik, s ha újabb hűlés vagy például gyomorrontás jár hozzá, csak akkor tör ki formális betegség alakjában.

Ha a testet külső kellemetlen hatások érik, szintén kellemetlen álmok

* Mutatvány Simon Gábor „Lélektanából”, mely a napokban hagyja el a sajtót.

relekeznek. A kellemetlen külső hatások legtöbbször az alvóra oly hatással vannak, mint az ébren levő egyénre. Így például a testet érő nyerge szúrás legtöbbször a szúrás érzését kelti fel az alvóban, fényinger rendszeren fényképzeteket támaszt. A szobában levő rossz levegő, vagy például a fejnek a takaró alá aló rejtése nyomasztó fuldoklási érzeteket támaszt az alvóban.

Az álmok a közönséges képzeteknél erősebbek. Alvás alatt, midőn a lényről jövő érzéki hatásoktól mentes az elme, a képzetek, azaz az álmok néha majdnem visio- és hallucinációig meglehetnek. — Az álmok azonban rendszeren maradandó nyomokat nem hagynak az elmében, s legtöbbször a megébredéskor nagyon kevésre emlékezünk vissza az álmok azon zavaros részeitől, melyek az alvás idején csak feltűntek.

A holdkorosság vagyis alvajárás a beteges működése az idegeknek, melynél fogva az álmok képek ugyanazon testi működéseket létesítik, mint éber állapotban a képzetek. Az alvajárónál tehát az álmok képek ugyanazon cselekvő, működő tevékenységűek, mint a képzeteknek az ébren lévő embernél. Az alvajáró a vásközben felkel, jár-kál, bizonyos megszokott munkát végez, a nélkül hogy erről tudomással bírna, vagy a legelőbb vissza tudna erre emlékezni. Alvás alatt öntudat nincs, tehát az alvajáró tudatával sem bírhat cselekedetével, s arra vissza sem emlékezhetik.

Az alvajárás nem normális működése a testszervezetnek, s gyengébb szervezettel s ingerlékeny idegrendszerrel egyénnekél szokott előfordulni. A gyengeség, erős idegekkel és izomokkal bíró egyénnekél az álmok képek nem emelkedhetnek oly erőre, hogy mozgató idegeket annyira ingereljenek, hogy ezek az izmokat működésbe hozzák.

Azonban úgy látszik, hogy nem minden fajta álmok kép alkalmas az alvajárás előidézésére, hanem csak bizonyos erősebb fényingerek által keltett álmok képek. A tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy a legtöbb alvajárás holdtölte alkalmával fordul elő, midőn a hold teljes fényben ragog, s rendszeren olyan időpontban, midőn a hold az alvó szobájába bejut. Az is tapasztalati tény, hogy az alvajáró mindig a hold felé fordulva fekszik, s mindig a holdhoz iparkodik közelebb jutni.

A kinek az alvajárás természete, az néha gyertyafényvel is meg lehet tévesztetni, s néma jelekkel felismerésére lehet bírni, s az ágytól távolabbra el lehet vezetni, de a kísérletnek természetesen a legnagyobb csendben kell történie.

Legyei és városi ügyek.

Városi közgyűlés.

A mi a gyermek-lánynak az első szünet, a mi a kis legénynek az első édes csók, a mi a művésznek az első lámpaláz, az az új hivatal-

nok előtt az első szereplés a nyilvánosság előtt. Egy édes vágyódással, lázas izgalommal óhajtott pillanatot, a mit nemcsak a boldog hős vár nagy reményekkel, de kíváncsian várják az idegenek is.

Mert pikáns és izgató minden, a mi legelőször történik velünk. A mikor tiszter, százszor újra megtörténik ugyanaz a dolog, többé soha nem érezzük azt a belső érzést, a mi legelőször elfogott benünket.

Varázs van mindenben a mi a legelső.

*

Dr. *Szentpáli* István pont 3 órakor rövid üdvözlő beszéddel nyitja meg az ülést, a melyben támogatásra hívja fel a gyűlés minden egyes tagját.

Indítványozza, hogy a közgyűlés fejezze ki hálóját *Horváth* Lajos iránt, a ki közbejárt a miniszterelnöknek a város önállósítása iránt. (Elénk éljenzés.) Indítványozza, hogy alkalmas időben küldöttség keresse fel *Székely* Kálmán miniszterelnököt és fejezze ki köszönetét a kormányelnöknek azon ígéretéért, hogy városunkat önálló törvényhatósággá fogja emelni. De keresse föl ugyan ezen küldöttség *Wlassits* Gyula közoktatásügyi minisztert, hogy végrevalahára építtesse föl a királyi kath. gimnáziumot, keresse föl *Láng* Lajos kereskedelemügyi minisztert, hogy építtesse föl a posta-palotát s keresse föl *Lukács* László pénzügyminisztert az új pénzügyi palota fölépítése iránt. (A közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadja el a polgármester indítványát.)

Lichtenstein József örömmel üdvözlözi az új polgármestert, s indítványozza, hogy fejezze ki a közgyűlés az új polgármester iránt bizalmát. Indítványozza továbbá, hogy *Pallaghy* Béla h. polgármesternek az eddigi hosszú helyettesítése miatt szavazzon a közgyűlés köszönetet, s tegyen a pénzügyi bizottság javaslatot, hogy minő anyagi jutalomban részesítse a volt h. polgármestert a hosszú helyettesítéséből származó fáradságos többlet munkáért. (Helyeslés.) *Pataki* Sándor indítványozza, hogy a legközelebbi közgyűlésen napirendre tűzessék ki, hogy a házbéradó csökkenés tárgyalásán felirat intéztessek a kormányhoz. (Helyeslés.)

Dr. *Szentpáli* István szomorú kötelességének tartja bejelenteni *Soltész* Nagy Albert elhalálozását. Indítványozza, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvi részvétét fejezze ki *Soltész* Nagy Albert halála fölött.

Bejelenti, hogy a miniszter megengedte továbbra is, hogy a szikviz után fogyasztási adót szedhesen a város.

Olvastatott a legtöbb adót fizető városi képviselők névjegyzékének össze írására kiküldött bizottság jelentése az ezen névjegyzék össze állítása tárgyában, s elveti *Berhang* Henrik kérvényét a képviselők névjegyzékébe való fölvétele iránt.

Tárgyalta a közgyűlés az építészeti szakbizottság ajánlatát több ingatlan adás-vétele tárgyában s azokat, 30 nap után tartandó közgyűlés napirendjére tűzi, majd tárgyalás alá veszi a házi pénztár egyes tételeinél előforduló kiadási többletet, ami összesen 17,000 koronát tesz ki, amivel szemben mintegy 14,000 korona többlet bevétel is jelentkezik.

Dr. *Kürsch* Jakab indítványozza hogy az általános jövedelmi pótdóra vonatkozó törvényes kedvezmény elengedése tárgyában bizassék meg a

jogügyi bizottság a kérdés tanulmányozásával.

Tárgyalta a közgyűlés a miskolczi vambérlő kártérítési panaszát s az arra vonatkozó pénz és jogügyi bizottság jelentését, a mely jelentés elutasítandónak tartja a vambérlő kártérítési igényét. Ezen bizottsági jelentés alapján a közgyűlés is elutasítja a vambérlő kérvényét.

Tárgyalatott a jogügyi bizottság jelentése a volt Sőház telkének taxa megváltási ügyében, amelyet a közgyűlés is elfogad.

A közgyűlés elfogadta a tanács s a szendrői szakbizottság javaslatát a rendőrök egyenruhája tárgyában.

Nagyobb vitát keltett a jogügyi bizottság jelentése, dr. *Glóss* Károly és özv. *Marosó* Gézáné kérvénye tárgyában. Dr. *Glóss* Károly ugyanis azt kéri a közgyűléstől, hogy oldja föl őt azon kötelezettsége alól, a melyet a népkert háta mögött fekvő telkek fölosztási engedélyezése alkalmával magára vállalt. A közgyűlés 30 napi idő elteltével újból napirendre tűzi.

A népkerti bizottság tagjaivá választottak: *Horváth* Lajos, *Soltész* Nagy Kálmán, *Görgey* László, *Lichtenstein* József és *Hercs* Sándor. Hivatalból tagja: *Szilcs* Sándor mérnök.

A fogyasztási adót kezelő bizottságba beválasztottak: *Bizony* Ákos, *Lichtenstein* József, *Mahr* Pál, *Porcs* János, *Pollák* Lajos, *Kovács* Lajos, *Soltész* Nagy Kálmán, *Csáthi* Szabó István.

Több apróbb ügy letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

Előfizetési felhívás.

Sohasem volt a függetlenségi eszme hiveinek összetartásra, szilárdságra, célzatos küzdelemre akkora szükség, mint napjainkban.

Mert a jövő esztendő fordulót jelez hazánk történetében.

Arról van szó, hogy továbbra is Ausztria igavonói maradjunk-e, alávetve magunkat gyáva megadással a bécsi körök akaratainak. Arról van szó, hogy belenyugszunk-e hazánk és fajunk teljes anyagi elzűllésébe. Arról van szó, hogy férfiatlan hitványsággal, a saját hazánk gazdasági önállóságát követelő törvényeket továbbra is megkerüljük-e. Arról van szó, hogy a már minden önérzetből kivetkőzött, indokolatlan Székely-kultusz kedvéért lemondjunk-e iparunk megteremtéséről, kereskedelmünk megizmosodásáról.

A zavaros helyzetben egyetlen szilárd pont, egyetlen világitó torony, egyetlen biztos rév van csupán: a függetlenségi párt elvi programja.

Mig hazánk függetlenségét s gazdasági önállóságát ki nem küzdjük, nem lesz boldog a magyar!

A függetlenségi eszme terjesztése körül a vidéki lapoknak is ki kell kérni a maguk részét. Szilárdságra kell buzdítani az elvtársakat, biztatni

a kishitűket s védnünk kell pártunkat, szemben az igazságtalan támadásokkal. Mert nem áll az, mit némelyek olyan fennen hangoztatnak, hogy a vidéki lapoknak az országos közélet dolgairól szólni nem szabad, nem érdemes. Ellenkezőleg! Ha tudást és lángoló hazafiságot visz a harcba, akkor a vidéki lap véleményének is megvan a maga haszna és jogosultsága. Tudjuk nagyon jól, hogy hatásunk messze marad a fővárosi lapok mellett, ámde azért szűkség van mireánk is, mert nemcsak a nap, de az apró csillagok is részei a világegyetemnek, nélkülök hiányos lenne az égbolt. Megvan azért a vidéki lapnak a maga kis világa, létjogosultsága.

A függetlenségi eszme terjesztése azonban csak egyik része a mi programunknak, a városi és megyei közélet harcából is ki akarjuk venni a magunk részét. Figyelemmel kísérjük itt is a közállapotokat, védjük a lakosság érdekeit, ostromozzuk a hol visszaélést, felületességet és hanyagságot látunk, de a dicsérettel sem leszünk fukarok, hol az igaz és nem a felfújt, a pajtáskodás avagy érdek csinálta, költött érdem elismeréséről lesz szó. Az iparfejlesztés és a kereskedelmi érdekek felkarolásának szöszlőile szünk továbbra is; első sorban azonban városunk ipara, kereskedelme, annak érdeke fekszik a szívünkön. A kulturális intézmények fejlesztését állandóan fogjuk hangoztatni, mert ez a legfontosabb, úgy a nemzeti, mint az egyéni boldogulásra.

A „Szabadság“ előfizetési ára a régi marad:

Egész évre --- --- 10 korona.
Fél évre --- --- 5 „
Negyed évre --- --- 2.50 „

A „Szabadság“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

Választmányi ülés.

A függetlenségi párt nagy választmánya vasárnap délután 3 órakor népes ülést tartott *Bizony* Ákos országgyűlési képviselő elnöklése alatt, amelyen a párt előkelő tagjai közül számosan megjelentek. *Bizony* Ákos az ülés megnyitása után legelőször is az országgyűlési függetlenségi párt politikai tevékenységéről emlékezett meg. Ösmertette a párt küzdelmét, a melyet a kormány ellen az indennity kérdésben indítottak, s ösmertette az okokat, melyek a pártot ezen küzdelem abban hagyására készítették. A függetlenségi párt tiltakozó szavát fölemelte az ellen a követelések ellen, amiket a kormány a civilista s az unjonclétszám fölemelése által támasztott.

Ezután ösmertette a helybeli függetlenségi párt lapjának, a „Szabadság“-nak az ügyét. Tudvalevő, hogy a „Szabadság“ az utóbbi időben nagyobb változáson, s e változással együtt válságon ment keresztül. A lap eddigi szerkesztője ugyanis, egy tévesen értelmezett magánlevél folytán, kilépett a lap kötelékéből, s egy új lapot indított. E miatt a váratlanul történt visszalépés miatt a „Szabadság“ egy ízben nem is jelenhetett meg, a szerkesztői állás pedig így lett ideiglenesen betöltve a párt egyik lelkes tagja, dr. Kőrös Jakab ügyvéd által.

Kéri a választmányt, hogy a lap-szerkesztői állás betöltéséről határozzanak.

A választmány egyhangú lelkesedéssel dr. Neumann Bertalan ügyvédet bízta meg a „Szabadság“ szerkesztésével, s ugyancsak egyhangú lelkesedéssel mondta ki azon határozatot, hogy nemcsak a választmány, de a függetlenségi párt minden egyes tagjainak kötelességévé teszi, hogy a „Szabadság“ párt lapra előfeszessen s azt ösmertősei körében is terjessze.

Az ülés 5 óra tájban Bizonny Ákos elttetésével fejeződött be.

Szilveszter este. Vannak napok, amelyek kivétel nélkül ünnepeket jelentenek mindenkinek. Félig az elmélkedés, félig a szórakozás napjai ezek; imával tölti az egyik, vig mulatozás közt a másik ember, de megemlékezünk róla mindannyian, mindenütt az egész világon. Ezek közé tartozik az év utolsó napja, a Szilveszter nap is. Ünnepp napnak tartja mindenki e napot; ha másért nem, azért, mert határkövet jelent. Egyhosszu évek a határkövet, amely elmúlt, letűnt fölöttünk örökre, vissza vonhatlanul. Elmúlt minden bajával, minden örömeivel, s nem tér belőle vissza egy röpke pillanat sem. Soha, soha többé. Ami utána jön, a holnap, az már új életet jelent. Kezdetét egy ösmertelen, hosszú esztendőnek, amit legokosabb vigan kezdeni. S hogy vigan köszönthessük az új év első percét, s hogy vigan fejezzük be a régi esztendőt is, Szilveszter estét ül az egész világ. Szegény gyönyörökben és fényes palotákban egyaránt ünnepeket minden ember; s akinek módja is, kedve is van hozzá, vig mulatság között tölti ezt az estét. Városunkban három nagyobb szilveszter esti mulatság lesz: az elsőt a helybeli tisztikar rendezi a Koronán, a másodikat a „Kereskedők és Gazdák Köre“ a Seper szállóban a harmadikat pedig a demokrata kör a Széchenyi szállóban.

A miskolci demokrata-kör 1902. december 31-én a Széchenyi-szálló I. emeleti saját helyiségében tombolával egybekötött Sylvestere-stélyt rendez, melynek műsora a következő: „A három gránátos“ Ábrányi Emiltől. Szavalja: Putnoki Béla ur. „Sarasate: Czigányáriák.“ Zongorán előadja: Weisz Irma k. a. Schubert: „Ständchen“ és „Magyar népdalok.“ Éneklő: Márkus Frida k. a., zongorán kíséri: Weisz Irma k. a. „A divatkirály.“ Tréfás jelenet. Előadja: Huschka Vilmos ur. Részlet Hunyady Lászlóból. Hegedűn előadják Weisz Irma és Margit k. a. „Izé kisasszony.“ Monolog, Makai Emiltől. Előadja: Rapaport Renée k. a. „Románca“ Blochtól. Hegedűn előadja: Weisz Irma k. a., zongorán kíséri: Márkus Frida k. a. Részlet a „Cziterás“-ból. Éneklő: Halmay Sándor ur. „Kewlári búcsú.“ Melodráma, Heine Henriktől.

Előadja: Dr. Gombosné Miklós Ilona urnő, zongorán kíséri: Weisz Irma k. a.

A kereskedők és gazdák köre Szilveszter-estélye iránt a közönség minden rétegében szokatlanul nagy érdeklődés mutatkozik. Fokozza ezt az ügyes program, melynek összeállításán most fáradozik a vígjalmi bizottság. Ebből első sorban Lányi Ernő tréfás szimfóniáját emeljük ki, mely az est fénypontjának ígérkezik.

A miskolci kereskedők és kereskedő ifjak egylete saját helyiségében felolvasás, szavatokkal és tea-estélyivel egybekötött Szilveszter-estélyt rendez, melyen egy férfi, mint nő-vendégek szívesen láttatnak. Beléptidij személyenként 1 K.

Uj magyar főrend. Egyik lap-társunk jelezte ma, hogy Királdi Hercs Zsigmond udvari tanácsos a napokban fog kineveztetni a magyar főrendiház tagjává. Mig egyrészt örömmel vesszük e hírt, mert hiszen Hercs Zsigmond udv. tanácsos ur a helybeli gépgyára révén városunk társadalmához is tartozik, addig másrészt meg kell ütköznünk azon napjainkban mind gyakrabban ismétlődő jelenség fölött, hogy a polgárereyek jutalmazása révén a magyar főrendiházba német nevek jutnak be. Avagy mit szól egy német ember ahhoz, ha, a magyar főrendiház névsorát olvasva, egy csomó ujabban kinevezett tipikus német nevet talál benne? Mit fog gondolni a Sváb, Kornfeld, Hercs stb. nevek olvasásakor, mikor ő ez urak működését, polgári érdemeit nem ismeri és csak a külső látszat, a név után alkothat magának fogalmat rólok? Nem azt fogja-e hinni, hogy a magyar főrendiházba a polgárereyek révén csak németek jutnak be? Volna ez ügyben egy szavunk a magyar kormányhoz, az t. i. hogy *uj magyar méltóságok adományozása alkalmával meg kellene követelnie a magyar nevet.* Viszont azok a magyar polgárok, kik tényleg azok s a kik a magyar méltóságra vágyanak, vagy szereztek erre elég érdemet, vagy nem. Ha amint tartjuk, bokros érdemeik által szolgálták rá a kitüntetésre, akkor amaz érdemekhez még könnyen hozzáfűzhetnék azt is, hogy *magyar nevet* vegyének föl. Ez csak nem nagy áldozat egy magyar főrendtől; a melyet tehát a magyar nemzet elvárhat, a magyar kormány megkövetelhet tőlük. Ha pedig nem bokros érdemei juttatják az illetőt a kitüntetéshez, akkor meg legalább ezt a csekély szíveséget tegyék meg a nemzetnek csekély hála fejében.

Figyelmeztető. A borsod-miskolci közművelődési és muzeum-e. szakosztálya legközelebbi felolvasását 1903 január 4-én az az vasárnap délután 3 órakor tartja a városházának nagy termében. — A tagoknak megküldött tervezet szerint a jelölt időben fel fog olvasni Leitersdorfer Béla Miskolcz városának építészeti fejlődéséről, Bihary Ferencz főgimnáziumi tanár a középiskolai oktatás filozófiájáról, Kis Lajos főgimnáziumi t. pedig Művészet és iparművészet című értekezését olvassa fel. — A felolvasásokon azok is részt vehetnek, kik az egyesületnek nem tagjai. — Belépti díj nincsen.

Miskolcz város mai czimerének eredete elnevezés alatt Terge Pál városi hiv. érdekes tanulmányt terjesztett a tanács, illetve a közgyűlés elé, melyben a város által ma használt czimer jogosulatlanságát igyek-

szik dokumentálni. Egyben a Zsigmond király által 1405-ben Miskolcz városnak ajándékozott czimert érdekes másolatban bemutatja.

Beadványban kéri szakkörök és ügybarátokat, ha valaki valahol egy idevonatkozó czimeres pecsétlenyomatot, rajzot, történetet tudna, a czél megközelítése érdekében hozzá juttatni szíveskedjék.

Porlepte levelek. Dr. Magasházi Béla, Borsodvármegye főlevéltárnoka, a vármegyei levéltár rendezése alkalmával a sok fakult irás között hat végrendeletet is talált, amely végrendeletek még a múlt század elejéről vannak keltezve. S úgy maradtak valószínűleg a viharosabb idők zürzavarában a vármegye békés levéltárában elfeledve. A vármegye alispáni hivatala az elfeledett végrendeleteket a polgármesterhez azzal küldte át, hogy azokat juttassa el az utódok kezéhez.

Helyrelgázítás. „Herman Ottó karácsonyi cikkébe egy értelemzavaró sajtóhiba esuszott be, a melyet ezennel kiigazítunk: a hatodik bekezdésben „türelmetlenség“ helyett „türelmesség“ teendő“.

Halálozások. Résztvétel vettük a hírt, hogy özv. Szentmiklóssy Józsefné f. hó 25-én, életének 71. évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Halálát fia, Szentmiklóssy Kálmán vármegyei árvaszéki ülnök és Szentmiklóssy Ödön pénzügyi titkár, valamint nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése f. hó 28-án ment végbe nagy részvét mellett. — Farkas Gerő nyugalmazott körjegyző, helybeli lakos folyó hó 27-én este végelegyengülésben 78 éves korában elhalálozott. Temetése folyó hó 29-én d. u. 3 órakor volt a róm. kath. szertartás szerint.

A közigazgatás ujjaszervezése. A közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló 1901. évi XX. törvény-cikk végrehajtása következtében a belügyminiszterium szervezeti, ügyviteli és ügykezelő szabályzata is új kidolgozást nyert, a mely szabályzat január 1-én lép életbe. Ez a szabályzat a városi ügykezelést is érinti. Ebben a tárgyban dr. Szentpáli István polgármester f. évi november hó 27-én, szombaton d. u. 4 órakor értekezletet tartatott a polgármester hivatalos helyiségében, a melyen több meghívott városi képviselő vett részt.

Iparosok vására. A miskolci iparosok karácsonyi vásárját tegnap zárták be. A vásár anyagi és erkölcsi eredménye egyaránt nagy sikert hozott a helybeli derék iparosoknak. A pénzforgalom 4000 K volt.

Kossuth-szobor Tolcsván. Tolcsva város hazafias polgársága körében ujabban mozgalom indult meg, melynek czélja Kossuth Lajosnak Tolcsván szobrot állítani. A szobrot már a jövő évben akarják fölállítani, ha a szobor költségeit addig összegyűjthetik. A szobor-bizottság már meg is alakult tolcsvai Nagy Barna elnöklelte alatt s megindította a gyűjtést.

Szojer Ilonka Miskolczon. Szojer Ilonka, a magy. kir. operaház soubrette primadonnája vendégtájkaira készül most színházunk énekes személyzete. A művésznő „Augot“ operettében Clairettet, „Börgeg“-ben Adél szobalányt és „Hoffmann meséi“-ben a hármast női főszerepet játsza. Közönségünk bizonyára örvend a kedves viszontlátásnak annál is inkább, mert az ünnepeit művésznőt legkedvesebb szerepében láthatjuk.

Fokról-fokra. Sylvestertkor, e hó 31-én „Fokról-fokra“ színmű kerül

színpadra. A főszerepeket Miklósi Ilona, Veszpréminé Ilona, Tábori Frida, Hetényi, Déri, Rajz, Cseőregh, Virágh, Vadász és Bogyó játszik. E darab 4-ik képe egy énekes kávéházban játszik, a melyben Tábori Frida, Cseőregh Jenő, Bogyó és Hetényi adnak elő énekeket, chansoneket és melattató magánjelenségeket. Az énekeket a színpadon zongorán kísérik, hiven a darab intenczióhoz.

Szávay Gyula. Méltó elismerésben részesült Szávay Gyula kiváló költő és hírlapíró. A „Petőfítársaság“ legutóbbi ülésén tagjává választotta. A három beválasztott tag között Szávay Gyula kapta a legtöbb szavazatot, ami a fővárosi irodalmi világ józólését dicséri.

Sas Ede államfogyó. A szegedi Vasas Szent Péter-utcai lovag-fogházába újra meg újra megterít az íróemberek. Az igazságügyminiszter Sas Edét, a „Nagyvárad“ szerkesztőjét és híres író, párbajvétség miatt 4 napra bentaltta a szegedi államfogházba. Sas Edének azonban ez lesz az utolsó államfogházi látogatása, mert Nagyváradon, a párbajellenes szövetség fészkeében, nehéz dolog lesz ezután a párbaj.

Uj ügykezelés a csendőrségnél. Ujévtől kezdve lép életbe a csendőrség ügykezelésére vonatkozó új rendelet, a mely hivatva van az eddigi ügykezelés hátrányait megszüntetni és egyszerűsítetté visz be a szövevényes ügymenetbe.

Volt — nincs! Mondanunk sem kell, hogy a jégpályáról van szó. Tél apó ugyanis mesésen incselkedik Halifax hiveivel. Egyik nap hideg van, a másik nap meleg. S az egyik napon képződött jég másnap elolvad. A szegedi Meteor jóslása szerint azonban bő részük lesz még Halifax hiveinek a korcsolyasport örömeiben. A Meteor ugyanis azt mondja, hogy ujesztendővel megint kemény hidegek kezdődnek. Addig tehát nyughatnak a korcsolyák.

Hivatásának áldozata. Halálos végű szerencsétlenség történt minap a szerencsi pályaudvaron. Csirke János mezőtárkányi származásu vasuti munkás lett saját hivatásának áldozata. Tolatás közben leesett, miközben a mozdony magával vonszolta és úgy odanyomta egy határfához, hogy a szerencsétlen ember nehány órai szenvedés után meghalt.

A szengáz áldozatai. Pásztórol irják: Iszonyu pusztitást vitt ott végbe a minap a szénnek gyilkos gáza. Egy éjszaka folyamán csaknem egy egész családot irtott ki. Az eset részletei nem különböznek a hasonló katasztrófák megszokott részleteitől. Kelemen János jómódu földműves gazda, gondos családfelelő hirtelen állott. És mégis elkövette azt a nagy gondatlanságot, hogy este, lefektvés előtt elzárta a kályha csövéit. Így akarta ugyanis megakadályozni, hogy a meleg ki ne menjen a szobából. Ez a gondoskodás volt a megölőjük. Reggelre halva találták két gyermekét, eszméletlen állapotban öt magát meg a feleségét. Kelemen Jánost szenvedéseitől még aznap megváltotta a halál. Kelemenné is súlyosan beteg lett, de fölgógyulásához még van remény.

A szerelem örültje. Egy alig 21 éves cselédleányon, Csorba Juliskán tegnap délelőtt váratlanul kitört a dühögő örülés, úgy, hogy most a szerencsétlent folyton szigorú felügyelet alatt kell tartani. Csorba Julis szomorú történetét a hitlenség idézte elő. Szeretett. Kis fia szü-

letett, aztán cserben hagyták. A leány buskomorságba esett. Ma délután előtt gazdájának Jókai-utcai lakásán beosont a szobaur lakásába és ott levette a fahól a revolvert, hogy azzal fejbe löjje magát. Ámde az felzart revolverrel nem tudott elbánni és ez annyira felingerelte őt, hogy tajtékozva rohant be urnőjéhez és arra kérte őt, hogy mutassa meg, miként kell a pisztolyal löni, mert ő agyon akarja löni magát. Az elborult elméjű szerencsétlen leányt csak nehezen bírták lecsillapítani. Hazaszállították Kassán lakó szüleihez, ahol most mindaddig szigorú felügyelet alatt tartják, míg valamelyik elmeorvosintézetbe internálhatják.

Meg akart halni. Egy 65 éves öregasszony: *Klidacs* Jánosné tegnap reggel öngyilkossági szándékkal akart véget vetni életének, hogy évek óta tartó gyógyíthatatlan betegségének bajaitól megszabadulhasson. Klidacsné kiment az udvarba és egy félre eső helyen egy kendőből hurkot csavart és arra felkötötte magát. Mikor hosszas kintmaradása feltűnt hozzátartozói előtt, keresésére indultak. Mikor rátaláltak, már eszméletén kívül volt, de lassan mégis sikerült őt életre kelteni. Klidacsné kórházba szállították. Életben maradásához kevés a remény.

Szobátűz. Huszák Róbertné Debreczeni-utca 23. sz. alatti házában egyik szobájában tegnapelőtt este 7 órakor a kályhából kiesapó láng belekapott az ágyneműbe és azt lángra lobbantotta. A tüzet, mint-hogy a szobában senkisé volt, csak akkor vették észre, a mikor már a bútorok is lángra kaptak. Szerencsére, a gyorsan előhívott tűzoltók ak sikerült a tüzet lokalizálni, még előtt a lángok a lázterőbe kapak volna. A kár jelentéktelen.

Megbokrosodott lovak. Adler Gyula vasuti állomásra igyekezett szomton a kocsiával; a gömőri vasva sorompója előtt azonban várni ott, a míg a robogó vonat tovább ad. A zakatoló kocsiától úgy megrosodtak a lovak, hogy elragadták a kocsiával, s azt a vám sorompó eléz czölöppjén teljesen összetörték. Szerencsére a kocsiában ülő embereknek az ijedségen kívül nem történt komolyabb bajok.

Aki hozományt lop. Bodnár Julis leányzó, aki Szabó János özdi kocsmárosnak volt a szolgálója, nagyon szeretett volna már férjre szert tenni. Addig-addig keresett, amíg talált is egy legényt, aki elvette volna, Bódi János személyében. Meg is egyeztek már a házasság dolgában, a mikor egyszer csak előáll a legény:

- Van-e pénzed Julis?
- Miért kérde? — Mert tudni kellene, hogy mi lesz a holmival. Megy más köll a házhoz. Köll vagy száz pengő.
- Hát hunnan vegyem?
- Ahunnan akarod. Ha nem szerzel, akkor nem veszek el.

A leány megijedt, hogy pártában marad. Nem akart a falu csufja lenni, akit ott hagy a vőlegénye. Mivel pedig más módon nem tudott pénzre szert tenni, bement a gazdájához és kiemelt a fiókból kétszáz koronát. Így szerzett hozományt Bodnár Julis, aki most már a vőlegényével együtt a rendőrségre került.

Paksziózás. A karácsonyi népkörzóra ezrével hullámzott a polgárság. Péntek délután, ugy hatóra tájban, odaszól az egyik czimbora a másiknak:

- Mönjünk haza, komám.
- Minek?

- Korog a gyomrom.
- Nem hiszöm.
- Pedig korog.
- Nem élözket az embör, ha paksziózik.
- Nem ám, ha nyakába van a tarisznya.

Az ötletes sugó. Egy vidéki színházban történt. A vasgyáros volt kintüze előadásra. A vasgyáros személyesítője az előadás előtt rosszul lett, szerepét egy másik színész vette át, aki amellé, hogy sohasem játszotta azt, igen rövid emlékezőtehetséggel volt megáldva. Így aztán, előadás közben csetlebotlott s ugyancsak rászorult a sugó segítségére. Mikor pedig az első felvonás vége felé a vasgyáros nagy szerelmi tirádáját kellett volna elmondania — nem jutott az eszébe semmisen. Ötöt, hatolt, a közönség már piszszegéssel akart véget vetni a kínos szünetnek. A sugó egyet gondolt: hallgatást intett a színésznek s aztán áhitattal szavalt ki a sugólyukból Derblay ur vallomásait. Ennek befejeztével a vasgyáros szereplője oda lépett Clairehez, s büszkén mondta:

— Igen Claire, amit ez a derék ur elmondott, — s itt a sugólyukra mutatott — azt akartam én önnek elmondani: Imádom!...

A függöny a közönség általános derültsége közben gördült le.

Táncztanítás. Révész Imre előnyösen ismert táncztanító a karácsonyi ünnepek miatt január 1-én megnyitja táncziskoláját a Korona szálloda 1-ső emeleti kistermében. Beiratkozni lehet január 1. és 2-án szintén a „Korona“ 1. emelet 20-ik számú szobában és a tánczókák megkezdése előtt d. n. 4 órától 6 ig. Kiváratra a legkedveltebb táncz-újtonságot: a „Boszton“-t is tanítja. Tandíj: 1 óra 12 korona. Egész időnyre 20 kor.

x Kiváló finom, naponta friss édes töltött vegyes apró teasütemény kilogrammja 2 forintért a legnagyobb választékban a **Megay Róbert** cukrászdájában kapható Miskolczon a hol dus választék van **színházi bonbonokban és czukorkákban.**

x Egy jó karban lévő *Heisman*-féle zongora elutazás miatt azonnal eladó. Megtekinthető Kossuth-utca 9.

Dunky fivérek

cs. és kir. udvari fényképészeknél
Miskolcz, Városháztér 20

művészi kivitelű fényképek készülnek.

Mindennap este 6 óráig. (Hasötét van. műfanyénél.)

Műkedvelők részére friss vegyszerek és száraz lemezek kaphatók.

Irodalom és művészet.

Érdekes újítás a hírlapirodalom terén. A „Független Magyarország“ az ujesztendő kúszóben olyan újítással lép a magyar olvasó közönség elé, a mely ritkítja párját a világ hírlapirodalmának történetében. Az újítás lényege az, hogy maga a lap előfizetője legyen egyúttal a lap tulajdonosa is. Ez a végtelenül fontos cél a legegyszerűbb módon ér-

hető el. A ki ugyanis azt a pénzt, amit évről-évre valamely lap előfizetésére szokott küldeni, arra fordítja, hogy körülbelül ugyanakkora összeg befizetése által megveszi a „Független Magyarország“ hírlapkiadó részvénytársaság“ egy részvényét, ezzel jogot váltott arra, hogy a társaság kiadásában megjelenő „Független Magyarország“ című politikai napilapot 12 (tizenkét) éven keresztül teljesen ingyen megkaphassa és részesedjék mindama kedvezményekben és ajándékokban, a melyeket a lap előfizetőinek nyújt. Ezáltal nemcsak tizenkét esztendőre biztosít magának teljesen ingyen egy kitünően szerkesztett napilapot, hanem egyúttal a részvény átvételével résztulajdonosa is lesz a vállalatnak, amelynek minden jövedelmében ő is részesedik, anélkül, hogy bármiféle kockázatot vagy kötelezettséget vállalna magára.

A 200 koronás részvényt öt év alatt törleszteni, körülbelül ugyanolyan összegben, mint valamely lap előfizetési összege. Az első részlet megfizetése után mindenki kap 12 darab újságszelvényt, a melynek alapján tizenkét évig teljesen ingyen kapja a lapot. E kedvezmény futólagos mérlegelése is meggyőzhet mindenkit arról, hogy a „Független Magyarország“ olyan előnyökhöz juttatja az olvasóközönséget, a melyekhez hasonlóra egyetlen létező lap sem képes. A napilapok legtöbbszörének egy évi előfizetési ára 28 korona, sőt vannak olyan lapok is, a melyek 40 koronába kerülnek. Tizenkét év alatt tehát az előfizető fizet a lapjárt 336 koronát, illetve 480 koronát. Már most a „Független Magyarország“ részvényes-előfizetője fizet ugyanezre a tizenkét esztendőre mindössze 200 koronát öt évi egyforma részletekben; tehát a „Független Magyarország“ előfizetője ez idő alatt megtakarít 136 illetve 200 koronát. És ezenfelül a hallatlanul olcsó áron kívül kap még egy 200 korona értékű részvényt és kap minden évben több értékes irodalmi ajándékot, a melyeknek értéke tizenkét év alatt szintén jelentékeny összegre rag.

E mellett a „Független Magyarország“, amely tudvalevőleg a függetlenségi és 48-as párt lapja, egyike a legkitünőbb szerkesztett napilapoknak. A függetlenségi párt 60 tagja közös felhívásban ajánlja a „Független Magyarország“-ot, és méltóan, mert ebben a lapban jelennek meg a legrészletesebb országgyűlési tudósítások, a legmegbízhatóbb politikai értesülések, a legfrissebb újdonságok. A „Független Magyarország“ hasábjain megtalál az olvasó mindent, a mit bármely más lap nyújthat neki s még mindezenkívül hetenkint felváltva olyan szépirodalmi, tanügyi, mezőgazdasági és egyéb mellékleteket nyújt, hogy a „Független Magyarország“-ban igazán megtalálhatja mindenki azt, amit keres, ami neki kell.

A lap kiadóhivatala (Budapest, IV., Váci-utca 81.) mindenkinek szívesen ad bármilyen felvilágosítást.

Színház.

Ösmeretes a nagy közönség előtt az a haszja a melyet az év folyamán *Szalkai* Lajos miskolci színigazgató ellen indítottak bizonyos oldalról.

Igaz, hogy e támadásokra okot maga a színigazgató szolgáltatott; az a mód azonban, amellyel az igazgató ellenségei a harczt folytatták

semmi képen sem volt olyan, a mi lovagias küzdelemnek nevezhető.

Igaz, hibás volt *Szalkai* Lajos igazgató annyiban, hogy nemcsak szervezetlen társulattal és műsor nélkül kezdte meg a miskolci színi szezon, de még később sem törekedett komolyan arra, hogy ezen szembeötlő hiányokat pótolta volna.

Hibás volt *Szalkai* Lajos színigazgató abban is, hogy csupa gyöngeségből fegyelmet és rendet sohasem tartott, a vezetést nem a saját kezében egyesítette, hanem ötletszerűen, minden program nélkül, jogosulatlan személyi tekintetektől befolyásolva vezette a társulatot.

Hibás volt *Szalkai* Lajos színigazgató abban is, hogy ezen egyseges, öntudatos vezetés híján a tagoknak annyi dirigálója volt, ahány hozzá tartozója az igazgatónak a társulatban volt, akik a maguk részéről jogokat formáltak ahhoz, hogy a szereposztástól kezdve a gázsi fizetésig minden dologban befolyást gyakoroljanak.

Hibás volt *Szalkai* színigazgató abban is, hogy a fentebbi okok miatt több tag ott hagyta, illetve otthagyták velök a társulatot; hogy ezen tagok pótlásáról soha semmiféle gondoskodás nem történt; s hogy a megmaradt tagok nagy része is ezer apró kellemetlenségnek s szekaturának kitéve elkedvetlenedve, immel-ámmal teljesítette kötelességét.

De nagy hiba volt Szalkaitól az is, hogy mindezen körülmények dacára jogot formált jövőre is nemcsak a miskolci színház, de az egész színi kerület igazgatóságára is, Pedig már akkor többször is fölhangozott az elégedetlenség szava, s különösen az egriek élénken tiltakoztak a Szalkai direktorsága ellen. S ennek dacára sikerült egyes helybeli lapok támogatásával a színház bérletét jövőre is megszereznie.

Mindezekben hibás volt a színigazgató, s eredetileg ezek az okok idézték elő azt a harczt, amely aztán később késhegyig menő, elkeseredett hajszává fajult. Legelőször az időközben elbocsátott és kenyér nélkül maradt tagok kezdtek meg a támadásokat, melybe később beleszóltak olyanok is, akik egyéni érdekből, valószínűleg a miskolci színház megszerzéséért avatkoztak a miskolci színi direktor dolgába.

Természetes dolog, hogy a harcban a gyengébb fél az lett, aki gyengé volt a kisebb bajok orvoslására is, — s *Szalkai* Lajos igazgató a karácsonyi ünnepek alatt beadta a színi bizottságnak a lemondását a jövő szezonra.

Az úgy azonban a lemondással nem lett befejezve. Az országos színi egyesület előtt tovább folyik a harc az igazgató ellen, s könnyen megeshetik, hogy még az idény közben megvonják *Szalkai* igazgatói engedélyét.

Mi a magunk részéről est nem óhajtandók. Nem óhajtjuk azért, mert olyan vádak is emeltettek Szalkai igazgató ellen, amiknek az igazgatóban nem hihetünk.

De nem adunk igazat az igazgató személyes hívei által hangoztatott azon óhajának sem, hogy a színiügyi bizottság ne fogadja el az igazgató lemondását. A *Szalkai* lemondását el kell fogadni; legfőkébb arra törekedhetünk, hogy mentől simábban fejeződjék be az idei színi-szezon.

Támogassuk őket ebben valamennyien; s támogassuk már azért is, nehogy az egész társulat kenyér nélkül maradjon télvíz idején.

S ha aztán sorra kerül az új szezon kérdése, akkor éber szemekkel vigyázzunk a direktor választásánál. Olyan igazgató nem jöhet Miskolcra, a kit idegen befolyás juttatna ide, nem jöhet olyan igazgató sem, a ki bármiféle kapcsolatban volt a miskolci színház hírneve ellen indított küzdelemmel; s nem jöhet olyan, a ki bár távolról is, de részes volt a színházért folyó harcban.

A miskolci színház olyan helyet foglalt el a vidéki színházak között, hogy ide jogosan várhatunk és kívánhatunk első rendű szintársulatot. Őt énekesnőre nem reflektálunk, Drámai hős nélkül ma már Pomázon sem tűnek meg egy társulatot; ne szerződtesse nek olyan tagokat sem, a kiknek gázsijából utólag kell lealkudozni, mert állítólag nem érik meg a fizetésüket; a kar nem lehet családi pensió, hanem egy olyanfontos része a társulatnak, a mi a keretet adja a főszereplőknek.

Mindezeket pedig kötelességünk volt elmondani, mert ma már az egész fővárosi sajtó a miskolci színház ügyeivel foglalkozik. Kívánjuk még egyszer, hogy nagyobb baj nélkül, simán fejezze be Szalkai igazgató az idei szezont, s aztán hagy lássunk olyan társulatot a miskolci színházban, a minőre joggal tarthat számot a mi közönségünk.

Az elmúlt héten három darabot mutatott be az igazgató új előadásban: A „Sárga csikó”-t „Lili”-t és a „Kurucz fufang”-ot.

A „Sárga csikó” előadása Halter Irma diadal-estéje volt, a kit először láttunk ez alkalommal népszínműben. Az egész megjelenése, játéka és éneke egyaránt hozzájárult, hogy a közönség zajosan ünnepelte a bájos művésznőt, a kit érthetetlen okokból alig látunk néha játszani.

„Lili-ben” Pálfi Nina ragyogtatta énekművészetét. Játékával azonban nem mindig volt képes fölkelteni azt az illuziót, amint a bűbajos Liliben keresünk. Kitérő volt Horváth a trombitás Plinchar, Helényi pedig a Gaint Hypothese szerepében. Színesebb volt ezeknél a „Kurucz-fufang” amelyen igen jó előadásban évezünk meg. Dery mint kurucz kapitány dalias és tüzes kurucz vitéz volt, s igazi kurucz asszony volt Veszprémi-né, pompás magyar kosztümjében.

Szép leánya volt a hollóhajú Kornai, aki epedő szívvel várta az ő szerelmes kapitányát; derűs és jellegzetes alakok voltak Helényi és Virág a nagyszájú hétszilvafás nemes és iródeákja szerepében.

A darabban különben a legnagyobb határt Miklósi Ilona érte el mint Cinka Panna; s rövid, de nagy művészi értékű jelenése után egész diadal tombolás zúgott felé.

Közgazdaság.

A cseléd-segélypénztárról.

Irta: Terge Pál.

A milyen mesésen előnyös feltételei vannak egy cselédnek, mint gazdára nézve ennek a még ugyancsak gyermekkorát élő intézménynek, éppen olyan bámulatos az a közöny, az az érdeklődés hiánya, melylyel közönségünk ez iránt a pénztár iránt viselkedik.

Ez a felületet közöny pedig abban leli magyarázatát, hogy manapság az ilyen humanus eszméket hirdető jótékony egyesületek gomba módra szaporodnak, de aztán akárcsak a

tiszavirág rövid életüket leélve hullanak el is pusztulnak. Azaz midőn pénztárnokaik 1 pár 1000 frtnyi tőkét összezsarolnak, Amerika felé elvitorláznak, az intézmény pedig megbukik és oda vész sok szegény ember keservesen gyűjtött fillérje.

Ilyen esetek után aztán persze oda a bizalom, még a jó áru is elveszti értékét.

Például a mi intézményünknek maga az állam, Darányi miniszter a fővédnöke, koronás királyunk magán pénztárából évenként jelentékeny összeggel, az állam évi 150,000 koronával segíti pénztárunkat.

Jaj de sajnós, oda a bizalom, sok népcsaló collegánk és elődünk hason nemes eszmék hangoztatása mellett közönségünket becsapva pénzeikkel megugrott. Most már nem győzzük eléggé hangoztatni hogy a mi intézményünk nem magán vállalat, nem érdek vállalat, ezt maga az állam ellenőrzi és segíyezi.

5—10 fillért hetenkint ki ne tudna nélkülözni és ezért mennyi és milyen mesésen előnyös kedvezményeket nyújt, laikus ember eleinte el sem fogja hinni.

De hiszen eléggé ismerttettem már elveinket a Szabadság f. évi nov. 29-én megjelent 95-ik számában is. De készek vagyunk élő szóval is bárkinek, ki az iránt érdeklődik felvilágosítást nyújtani, ha azért a városi cseléd irodába elfárad, ott magyarázó és népies stílussal írt füzetet bárkinek készséggel szolgálunk.

A ki csak annyi fáradságot vesz magának, hogy füzetünket egyszer elolvassa, azt már a mi eszménknek megnyerve tekintem.

Füzetünket elég csak elolvasni és mindjárt látja az olvasó, hogy intézményünket és annak a szabályait az állam az 1900. évi XVI. és 1902. évi XIV. t.-cikkelyekkel szentesítette, látja füzetünkben továbbá, hogy intézményünknek élén országunk előkelőségei állanak és ott minden érdek nélkül vezérszerepet visznek.

Miféle gyümölcsfajokat ültessünk Miskolcra és Borsodmegye dombvidékén?

A jövedelmező gyümölcstermesztésnek első és legfőbb feltétele a fajok helyes megválasztása. A fajokat pedig akkor választjuk helyesen, ha fájuk erőteljes, edzett, lehetőleg nagyra nő, betegségekben nem szenved, helyben, talajban nem válogat, bőven terem. A tenyésztésre választott faj gyümölcse legyen piacos, szép alakú és színezetű, nemes ízű, lehetőleg tartós, érték olyan időben, mikor jó áron lehet értékesíteni. A ki eladásra tenyészt gyümölcsöt, ne termeljen össze-vissza mindenféle fajt, mert a kereskedő a vegyes gyümölcset nem ad semmit, hanem válasszon ki néhány értékes fajt, neveljen azokból minél több fát, hogy egyféle, vagy néhány féle fajtól legyen tömegárúja. A gyümölcskereskedő mindég szívesen vásárol olyan eladótól, kinek egy fajtól, mondjuk 100 véka almája van. Egy vagy néhány fajnak tömeges termelése tehát a fő, s csak akkor lesz jövedelmező a gyümölcstermesztésünk, ha kevés, de értékes fajt minél nagyobb számban szaporítunk.

Az alábbiakban összeállítom azon fajok jegyzékét, — melyek megyénk területén a nagyban való elszaporítást megérdemlik. Megjegyzem hogy Borsodban az almatermelés az elszaporodott almamoly miatt számot tevő hásszal alig jár. A körtéket jóval nagyobb sikerrel lehet termelni. A cseresznye és meggy termelés itt igen sikerülne, ha a szedés költsége fel nem emésztene a hasznot. A kajszli termelés nálunk csakis a helységekben sikerül. Hegyen, szőlőben, hol a hideg folyamán léghuzások gyakoriak, a kajszli nagy fát nevel ugyan, de ritkán. A szilva némely esztendőben jól terem, a szárazságtól és ormányos bogaraktól azonban sokat szenved. Legnagyobb sikerrel az őszi barackot lehetne nálunk tenyészteni. Rengeteg van ebből szőlőhegyeinken, de mint a cseresznye és meggy nagyrésze, úgy az őszi barack is csak silány magonc, úgy hogy ritkán lehet nemes barackot találni a piacra.

Sajnos, hogy a megyebeli gazdasági egyesület semmi gondot sem fordít a fajok helyes megválasztására. Ennek bizonyítására legyen elég felhoznom, hogy néhány évvel ezelőtt Bethlenfalvi István ur a Borsodmegyei lapban közzé tette a tapasztalatait a tenyésztendő fajokra nézve, s daczára ennek, az általa ajánlott fajokat a gazdasági egyesület nem vette szaporításba. Pedig kinek a szavára hallgassunk, ha nem a Bethlenfalviéra, ki egész életét a Miskolc vidéki gyümölcstermesztés tanulmányozásának szentelte? Az ilyen ingyen tanácsot nagyon is érdemes lenne meghallgatni a gazdasági egyesületnek. Többet használna ez, mint az oltványok ingyen kiosztása, mert nem az oltványtól, de a természetől kapna kedvet népünk a gyümölcstermesztésre.

Az almából Bethlenfalvi ur első sorban az amerikaiak híres teli almáját, a Wagéner almáját ajánlja. Szép, nagy lapos piacos, nemes ízű téligyümölcs, méltó volna minél nagyobb mérvű elszaporításra.

Az Arany pármén termékenységet és szépséget mindenféle méltán dicsérik. Évről-évre dús gazdagon terem. Érdemes a szaporítása, bár igen sok beférgeedik belőle s nálunk inkább télelő, mint igazi téli gyümölcs. Fája a nagy hideget megsínyli.

Sokkal értékesebb ennél a Dam alma, vagy a mi népünk elnevezése szerint a Nagy sóvári alma. Óriási fát nevel, dús gazdagon terem s átlag nem beférgeedik úgy, mint más fajok. Az Apró sóvária promológiában nincs leírva, alig másodrendű, de jó talajban akkora fát nevel, mint egy százados tölgy s óriási ter-

mést ad és soká eltartható. Talán ez adja a legnagyobb terméseket az összes megyei almáink között. A Sikulai és Caseli Nagy Renett almák szintén jól teremnek, valamint a Carmelita renett is. Rendkívül bőven terem és igen szép gyümölcs Bismarck alma. Sassy Árpád tanácsos urnál és patonai Paton József vasúti tisztviselő urnál láttam belőle évről-évre gazdagon termő fákat. Oltás után 2—3 évre termőre fordul. Valóságos diszgyümölcs. A Téli fehér kalvillal, az összes almák eme királyával szintén nem ártana kísérletet tenni. Szabó Barna barátom szőlőjében a fiatal fák elég jól teremnek.

Körtékből sok helybeli fajunk van, melyet a promológia nem emleget, de azért méltó őket tenyészteni, pl. a Fejedelmi körte, Olasz császár, a finom Czitromkörte, a Pujka és Muskotály körte, mely utóbbi igen korai és alighanem egy a németek Korai sárga körtéjével.

A külföldiek közül az augusztus végére eső Guyot Gyulát ajánlom, mely igen bőven és évről-évre terem, miként ezt Sassy Árpád kir. tanácsos ur kertjében megfigyeltem. — Az ősziéből igen bőven terem a Madame Eliz, mely frissen és szépen diszlik. Fischer Lajos ur szőlőjében évről-évre gazdagon terem. Bőven terem a Capiamont vajonca is, melyet szőlőnyosan már minden szőlőhegyen fel lehet találni. A Kétszertermő körte szintén jól terem, de a hidegre, úgy látom, érzékeny. A kis fát növelő Zephirin Gregoire rendkívül dús gazdagon terem, miként ezt Szepessy Mátyás barátom szőlőjében észleltem. A Hardenpont vajonca szintén bőtermő, de szelek ellen oltalmat kíván. A finom Téli esperes csakis mély televény talajra való inkább; agyagon kisebb terméseket ad. A Józefina, ez a páratlan nemes ízű és tartós téli körte dús gazdagon terem, miként ezt főképp Korányi Boldizsár urnál a Csaba felé eső szőlőben láttam. Fischer Lajos urnál déli fekvésben már nem terem oly bőven, mint emitt az éjszakiban, ám azért ott is kifizeti az elfoglalt helyet.

Bethlenfalvi István ur rendkívül ajánlja a Le Brün körtét, mint igen finom és termékeny fajt; továbbá ajánlja a téliekből a késő tavaszi fagyokkal nagyon dacoló Flotow Kolmárját ezen kívül a szintén téli Dies Ivánt, Tournay-i télit, Sterkmann vajonczát és a Téli pisztrángot, e két utóbbit azonban feltűnő színe miatt csakis házi kertbe. — Az ősziéből még a szép Clairgeau is elég jól terem.

Szilvából a Zöld Ringló házi kertekben dús gazdagon terem. A Bion-

ek korai szintén jól terem. A földi nem érdemes a tenyésztésre.

A cseresznyékből nálunk igen sok a magonc és hogy a nemes fajokból melyek érdemesek a tenyésztésre, az egy Disznódit véve, nincs róluk tudomásom.

A meggyekből a nagyban való szaporítást nagyon megérdemelné a szép, nagy nemes és rendkívül bőtermő Eugenia császárné meggye, melyet a Sassy tanácsos ur valamint a dr. Németh Imre gyógyvéd ur és a Rácz György gyógyszerész ur szőlőjében látom bőven teremni de meg nálunk is jól terem.

A savanyu meggyekből a Nagytos megye (Grosse Lange Lothirsche, Schattenmorelle) rendkívül gazdagon terem. Igen szép és nagy, kissé késő érésű meggy ez, mely az én szőlőmben már az oltást követő második évben rendkívül gazdagon termett. Van még egy meggyfajom a szőlőben, melyet roppant termékenységeért Áldott meggynek neveztem el. Igen finom savanyu meggy, kétségtelenül magonc, arról-évre hihetetlen gazdagon terem. Az idején erős fagyok dacára is annyira rakva volt a gyümölcs, mint a levél. A ki megkeres a lapok útján eziránt, annak egy-két gyöktarját szívesen adok belőle.

A kajszikról keveset mondhatok. A külföldi fajok legnagyobb része megvan nálunk, s ezeket városi ismerőseim kertjében helyeztem el. Ugy látom azonban, hogy a Kaisla, Clande, Bidant, Liaband, Nangy-i, Ananász, stb. stb. külföldi fajok, nálunk csak gyéren teremnek. Ellenben ismerem egy kajszifajt néhai Szabó Sámuel városi tanácsos kertjében, melyet a megboldogult szenvedélyes gyümölcsész ágának sajátos lehajló alakjáról Szomorú kajszinnak nevezett el. Ennek a fajnak boldogult Szabó ur nem tudta a ne-

vét, s magam sem ismerem; valószínű, hogy ismeretlen, hazai magonc. Annyi bizonyos, hogy nemes ízével a legtöbb külföldi fajt megszegyeníti. Nem alábbvaló ez az Ananásznál, a Kaislánál semmivel, s e mellett nagy szép barack és hozzá óriási termékeny. El kellene ezt a fajt szaporítani minél nagyobb mértékben. Az is jellemző reá, hogy a lehajló korona mindég a belső oldalán hozza a gyümölcsöket, s levelekkel annyira eltakarja azokat, hogy termést rajta alig látunk. Ha aztán alá nézünk a koronának, elbámulunk a termés sokaságán. Tehát még az a jó oldala is megvan, hogy a tolvajok elől is elrejti a gyümölcsöt.

Jó őszi barackunk, miként említettem, alig van. Pedig ha valahol, e téren érhetnénk el nagy eredményeket. Miskolc nemcsak alkalmas az őszi barack tenyésztésére, de egyenesen kinálkozik erre. Ha nemes kései őszi barackot tenyésztünk, avagy koraiakat is, nagy eredményeket érhetnénk el. Nálunk a Korai Sándort tenyésztik nagy elvéve, mely július elején érik és elég jól is terem. A közép érésű barackokból Szabó Barna barátom állított elő magvetéssel egy igen kitűnő fajt, mely magvaváló, rendkívül szép és nemes ízű s hozzá roppant termékeny, a fája pedig rendkívül edzett. Ajánlom ezt a minden tekintetben kiváló fajt a helybeliek figyelmébe. Ha külföldi állítana elő hasonló nemes fajt, eddig a félvilágot felverte volna reklámmal. Mi azonban tudomást sem veszünk róla. Nem lehet ezt a fajtát eléggé elszaporítani. Barna barátom az anyafa termését évenként nyolcz forinttal szokta értékesíteni a helybeli piacon. Ebből meg lehet állapítani a faj értékes voltát. Mint a koszoszorbuba font hagyma, úgy fedi a szép nagy barack ennél a fajnál véges végig az ágakat.

A külföldi őszibarackok általában nálunk rövid életűek. Mi ezeket nagyrészt francia földről kapjuk, mely országnak talaja, éghajlata a mi hazánkétól teljesen eltér. Nekünk tehát utánozni kellene Barna barátomat; megvetéssel kellene a külföldi fajokról a mi talajunk és éghajlatunknak megfelelő magyar fajokat nyerni. Ne dobjunk hát el a nemes oltott barackjaink magvait, de ültessük el azokat szőlőkben karóval megjegyezve. Figyelmeztetem arra is a magvetéssel foglalkozókat, hogy az őszi barack magva szabad földbe vetve csak a második évben csirázik. Hallomásból tudom, hogy Bizony Ákos képviselő ur nyéki szőlőjében szintén számos olyan új faj van, melyet magvetéssel állított elő.

A fent említett fajok megkaphatók Ungváry László Czeg-

lédi kertészetében. A mi ott nem található pl. Le Brün körte, stb. azt Bethlenfalvi urnál oltógalyakban (egy szál, úgy tudom 5 kr.) be lehet szerezni. Arról a néhányról, a mi ott nem található, pl. az Áldott meggy, Nagytos meggy, szívesen szolgálok a megkeresőnek oltógalyakkal.

Kik hiteles faiskolákból szerzik be oltványukat, elültetés után, mielőtt a jegyfák az oltványokról elkallódnának, térképezék le az ültetvényt. Így a fajok nevei legkönnyebben megtarthatók. Fajismeret nélkül soha virágzóvá nem tehetjük gyümölcsészetünket, mondja Berecski a magyar gyümölcsészet nagy apostola. Szánjuk el tehát végre, valahára magunkat, hogy annak a néhány gyümölcsfajnak, melyet kertünkben ápolunk, a nevet is megörökítsük.

Aristogiton.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy

buzatéri sütödémemet

tetemesen megnagyobbítottam, úgy, hogy a legnagyobb igényeket is kielégíthetem. Tekintettel a jelenlegi nehéz viszonyokra és az élelmi cikkek folytonos drágulására, a kevésbé módos közönségnek oly kenyeret hozok forgalomba, mely olcsósága és jósága mellett feleslegessé teszi az otthoni sütést és pótolja a házi kenyeret.

Ezen kenyér házilag kezelt, „KORONA-kenyér” saját őrlésű lisztből lesz készítve és elnevezés mellett hozom forgalomba. Az elárulás a következő helyeken történik: **Széchenyi-utca** (Rác-palota), **Király-utca** (Kubacska-ház), **Hunyady-utca** (Fránkházban) levő pék fióküzletekben és **Kossuth-utcai** Dirschner-féle sütőde főüzletében. Raktár és nagybani eladás **Buzatér 23. szám alatti sütödémnél** (saját házban).

Jelenlegi napiár mellett **kicsibe kímérve 9 kr.** Nagybani eladásnál és viszont elárulóknak tetemes kedvezményt nyújtok és kívánatra a házhoz is szállítom. **Megrendeléseket kérem a Kossuth-utcai és buzatéri sütödémnél megtenni**, hol a viszont eladóknak felvilágosítással is szolgálok.

Az elárulás és sütés **f. hó 27-én** veszi kezdetét Buzatéri sütödémben. Sütés az egész nap folyamán elfogadtatik.

A n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva vagyok tisztelettel **PATZAUER SAMU**, péküzlet-tulajdonos

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség tudomására hozni, hogy Széchenyi-utca 41. szám alatt levő

könyv- és papirkereskedésemet teljesen feloszlatom.

Ezen alkalommal összes raktáron levő áruimat, úgymint: üzleti könyvek, irodai és levélpapírok, tenta, írószerek, irodai felszerelések, ügyvédi nyomtatványok, iskolai cikkek,

Karácsonyi és ujévi ajándéknak alkalmas diszművek és képeskönyvek, ifjusági iratok, albumok, díszes levéldobozok, képes levelezőlapokat stb.

gyári beszerzési áron atul is elárusítom,

mire is a mélyen tisztelt közönség figyelmét tisztelettel felhívom. — Szíves pártfogást kér

KARDOS JÓZSEF könyv- és papirkereskedése Miskolcson

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Remekirók Képes Könyvtára

Remekirók Képes Könyvtára

Remekirók Képes Könyvtára

Remekirók Képes Könyvtára

A MAGYAR és a VILÁGIRODALOM KINGSESHÁZA

a klasszikusok első és egyetlen magyar nyelvű *szövegképes* kiadása.

szerkesztője Radó A. a kiváló író és műfordító Kiadója LAMPEL R.

(Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkeresk. Budapest, VI., Andrásy-ut 21.

ötven diszes kötet, a klasszikusok arany dombornyomású arcképeivel.

évente legalább 6 kötetes sorozatokban jelenik meg.

bevezetéseit a legjelesebb magyar írók és esztétikusok készítik. Bevezetéseinek szerzői: *Abrányi E., Alexander B., Ambrus Z., Angyal D., Bánóczy J., Balassa J., Beöthy Zolt., Dóczy L. báró, Endrődi S., Ferenczi Z., Haraszi Gy., Hegedüs L., Hevesi S., Ignóius Junius (Zilahi K. Béla), Kossuth F., Mikszáth K., Négyesy L., Palágyi M., Radó A., Rákosi J., Riedl Frigyes, Szász K., Váczy J., Váradi A.*

művészeti vezetője Hegedüs László festőművész.

illusztráló művészgárdája a magyar festőművészek legjobbjai, közülük félezer egész oldalas eredeti illusztrációval gazdagítja a gyűjteményt.

elsőrangu külföldi művészek remek illusztrációinak egyedül jogositott reprodukcióit közli.

illusztráló magyar művészei: *Benczur Gy., Bihari Sándor, Csók I., Éder Gy., Fesety A., Garay A., Gergely I., Hári Gy., Hegedüs L., Jászai J., Jendrassik J., Karlovszky B., Lotz K., Márk L., Mihálik D., Nagy Zs., Neogrady A., Olgay F., Réthi L., Stein J., Székely B., Szlányi L., Telegdy L., Tull O., Udvary G., Vágó Pál, Wagner S. és Zichy M.*

első tizennégy köteté már megjelent.

I—II. köteté: Petőfi S. összes költem. Bevezette: *Ferenczi Z.*, Neogrady A., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.

III—IV. köteté: Kisfaludy S. összes költeményei. Bevezette: *Junius*, Neogrady Antal, Réthy Lajos, Telegdy László és Tull Ödön képeivel.

V. köteté: Shakspeare Remekei I. *Coriolanus, Othello, Romeo és Julia.* Bevezette: *Alexander B.* Gilbert angol művész képeivel.

VI. köteté: Moliére Remekei I. *A fősvény, Dandin Gy.* A kényeskedők. Botcsinálta doktor. Bevezette: *Haraszi Gyula*. Kiváló francia művészek és Gergely Imre magyar festőművész képeivel.

VII. köteté: Tóth K. válog. költeményei. Bevezette: *Endrődi S.* Neogrady A., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.

VIII. köteté: Berzsenyi Dániel munkái. Sajtó alá rendezte: *Bánóczy József*. Bevezette: *Váczy János*. Gergely Imre, Mihálik D., Szlányi L., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.

IX. köteté: Madách I. válog. munkái. Bevezette *Palágyi Menyhért*, Zichy Mihály illusztrációival.

X. köteté: Kossuth L. válog. munkái. Bevezette és sajtó alá rendezte *Kossuth F.* Rajzokkal és arcképekkel.

XI. köteté: Homeros Iliásza. Fordította és bevezette *Kemenes (Kempf) József*. Preller világhírű illusztrációival.

XII. köteté: Schiller költeményei. Fordította és bevezette *Dóczy Lajos*. Benczur Gyula, Lotz Károly, Wagner Sándor és számos külföldi festőművész illusztrációival.

XIII. köteté: Tóth Ede munkái. Bevezette *Garay Ákos* festőművész képeivel.

XIV. köteté: Kisfaludy K. munkái I. Sajtó alá rendezte és bevezette *Bánóczy József*. Éder Gyula, Hegedüs László, Neogrady Antal, Stein János, Szlányi Lajos és Tull Ö. képeivel.

egyes köteté külön-külön is kaphatók 6 korona bolti áron, a IX. és X. kötet kivételével.

első tizennégy köteté 3968 oldal (373 iv) és 255 művészi illusztráció. A legolcsóbb és legértékesebb házi könyvtár és házi képtár. Ötven vaskos kötet. Ára diszkótésben 250 kor. Megrendelhető csekély részletfizetésre a **Lampel-Wodianer-féle** és bármely más könyvkereskedésben. Megrendelésnél pontosan kikötendő a klasszikusok első magyar szövegképes kiadása.

BARTA JENŐ Miskolcz

Nagy alkalmi vásár.

Szenzációs olcsóságok.

I. CSOPORT.

Egy teljes ruhára való szövet, bársony díszszel	1.60
Egy teljes ruhára való, Tiroli posztóból	1.95
Egy teljes ruhára való, angol női posztóból	2.75
Egy teljes ruhára való, angol cheviotból	3.25
Egy teljes ruhára való, legjobb zibelinből	3.15
Egy teljes ruhára való jó mosó levantin	1.35
Egy teljes ruhára való jó mosó barchend	1.40
Egy teljes ruhára való legujabb flanell	2.45
Egy teljes ruhára való fekete mohair	2.75
Egy teljes costumre való, angol posztóból	4.20

III. CSOPORT.

1 vég elefánt erős vászon, 22 mtr.	3.50
1 vég takács vászon, 22 méter	4.—
1 vég Rumburger 3/8 széles, 23 méter	4.95
1 vég finom siffon, 23 méter	5.20
1 drb. alsó lepedő egy szélel	1.—
1 vég jó kanavász, 22 méter	4.50
1 drb. színes kávé abrosz	—90
3 drb. damast törülköző, rojttal	—84
3 drb. vastag lubló törülköző	—75
Színes csiku czérna damast, méterje	—32

Férfi és női alsó-ing v. nadrág darabja 62 kr.

6 darab kiváló jó, fegyházban kötött harisnya női vagy férfi 1.50.

Kész női és férfi fehérneműk. — 6 drb. ajour batist-kendő 95 kr. — 6 darab, vászon-zsebkendő 65 kr.

Ezen árak csak december 31-ig érvényesek s ajánlatos a vásárlást addig eszközölni, míg teljes a választék.

II. CSOPORT.

Egy blousra Stefánia flanell	—50
Egy blousra bársony flanell	—88
Egy blousra chine szövet	1.05
Egy blousra mosó bársony	2.30
Egy blousra mosó selyem	2.35
Egy blousra gyapju flanell	1.20
Egy blousra nehéz selyemből	3.50
Kész blousok 50 krtól kezdve.	☉ ☉ ☉ ☉ ☉
Gyönyörű kész bársony-blous 3 frt.	☉ ☉ ☉ ☉

IV. CSOPORT.

60 cm. széles jó fűtőszőnyeg	22, 28, 40 kr.
60 cm. széles finom manilla	50—60 kr.
90 cm. széles hollandi szőnyeg	80, 1.— 1.20
1 drb. nagy strapa szőnyeg	1.90
1 drb. 200×300 cm. pelüsch szőnyeg	12.50
1 ablakfüggöny szövetből, 2 szárny	1.20
Csipkefüggönyök 18 krtól kezdve.	☉ ☉ ☉ ☉ ☉
1 finom cachmer paplan	3.50
1 igen finom selyem paplan	9.—
2 ágy-, 1 asztalterítő szövetből	3.—

1903.

Tisztelt vendégeimnek és b. ismerőseimnek

Boldog új évet kívánok!

Miskolcz, 1903. jan. 1.

AUSLÄNDER HENRIK,
Pannonia kávéház tulajdonos.

GUTNÁER és CSER

előbb ERDEY KÁLMÁN vaskereskedése MISKOLCZ. Széchenyi-utca

Vas- és vasárak, kályhák, szerszámok.

Nagy raktár kongyberendezési czikkek és edényekből.

Kitűnő árak! Szolid kiszolgálás!

Diszmnűvek, ifjusági iratok

Képeskönyvek

Diszlevélpapírok

Képeslap-albumok

Társasjátékok

és sok egyéb ajándék-tárgy nagy választékban

VADÁSZ M.

könyv- és papirkereskedésében MISKOLCZ, szemben a Budapest-szállóval.

Bel- és külföldi napi- és hetilapok, valamint folyóiratok és divatlapok előfizetése eredeti árban elfogadtatik.

Kiváló finom

Tea és rum

kapható kis és nagy mennyiségben WEIDLICH PÁL kereskedésében „a fekete kutyához” MISKOLCZON.

Tea 5 kg. vételnél rendkívül olcsón.

Arjegyzéket készséggel küldök.